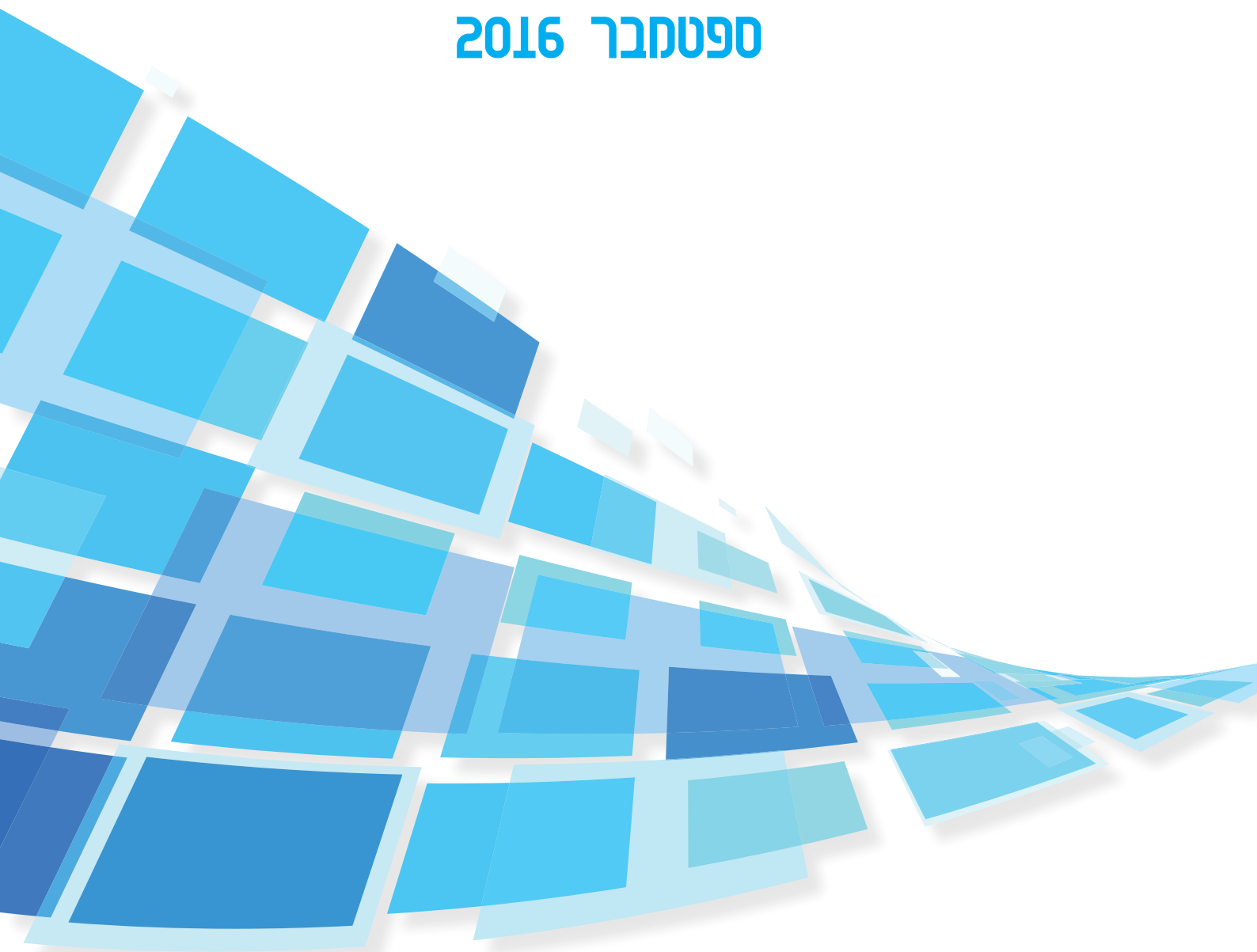

סוכנים ויועצים אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון ל- 2015

פרק ה

ספטמבר 2016

דוח שנתי 2015

משרד האוצר ♦ אגף שוק ההון ביטוח וחסכון | סוכנים ויועצים

1. מבוא

פרק זה סוקר את הפעילות בענפי הביטוח השונים, המגמות במספר בעלי הרישיונות הפעילים, היקף העמלות של סוכנים וסוכנויות ביטוח וייעוץ פנסיוני בתאגידים בנקאיים. כמו כן מוצגים נתונים על בחינות הרישוי של הסוכנים ויועצים ועל שיעורי ההצלחה בבחינות הנדרשות לקבלת רישיונות.

קיימים שלושה סוגי רישיונות ליחידים ולתאגידים בענף הביטוח והפנסיה:

- סוכן ביטוח - בעל רישיון בענף אחד לפחות מבין ענפי ביטוח כללי, ימי או פנסיוני;
- סוכן שיווק פנסיוני (עובד גוף מוסדי);
- יועץ פנסיוני.

2. מספר בעלי רישיונות

2.1 יחידים

לוח ה-1: בעלי רישיון יחיד פעילים, 2012-2015

2014-2015 שינוי אחוזים	2013-2014 שינוי אחוזים	2012	2013	2014	2015	ענף
		בעלי רישיון	בעלי רישיון	בעלי רישיון	בעלי רישיון	פנסיוני
1.9%	1.0%	10,817	10,971	11,084	11,295	
1.2%	0.7%	6,099	6,149	6,195	6,270	כללי
-2.0%	-0.1%	917	911	910	892	ימי
2.0%	0.9%	12,121	12,311	12,427	12,672	סה"כ בעלי רישיון

מקור: נתוני אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון.

הערות:

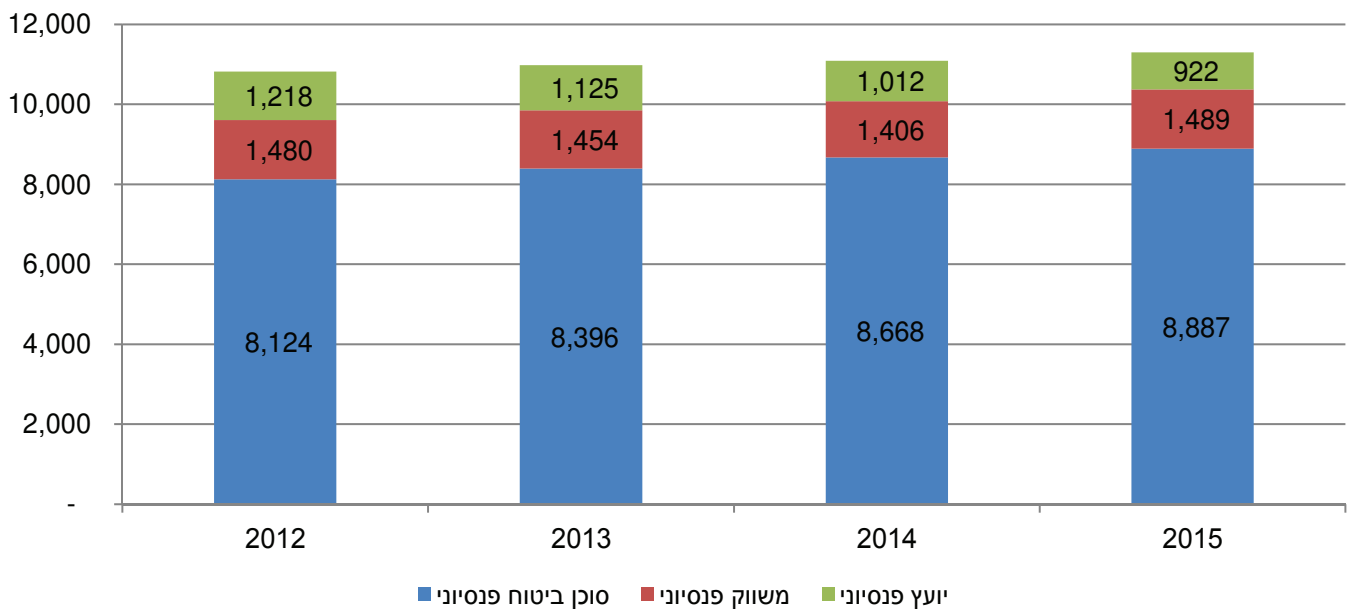
- בעלי רישיון משולם בתוקף
- סך בעלי הרישיון אינו סכום מספר בעלי הרישיונות בכל הענפים, כיוון שישנם בעלי רישיון המורשים לעסוק ביותר מענף אחד.

דוח שנתי 2015

משרד האוצר ♦ אגף שוק ההון ביטוח וחסכון | סוכנים ויועצים

תרשים ה- 1

מספר בעלי רישיונות פעילים בענף ביטוח פנסיוני, לפי סוג רישיון, 2012-2015

מקור: נתוני אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון.

הערות:

- בעלי רישיון משולם בתוקף
- בעלי רישיון שהמירו את רישיונם במהלך השנה מופיעים פעמיים.

דוח שנתי 2015

משרד האוצר ♦ אגף שוק ההון ביטוח וחסכון | סוכנים ויועצים

2.2 תאגידים

לוח ה-2: סוכני תאגיד (סוכנויות ביטוח) פעילים, 2012-2015 (מספרים באלפים)

2012		2013		2014		2015		
שינוי ב-%	מספר סוכני התאגיד	שינוי ב-%	מספר סוכני התאגיד	שינוי ב-%	מספר סוכני התאגיד	שינוי ב-%	מספר סוכני התאגיד	ענף
4.88%	1,117	6.09%	1,185	6.08%	1,257	5.01%	1,320	פנסיוני
4.45%	1,010	4.36%	1,054	4.17%	1,098	2.55%	1,126	כללי
4.21%	940	4.47%	982	4.18%	1,023	1.96%	1,043	פנסיוני וכללי
-2.71%	287	2.09%	293	0	293	-1.37%	289	ימי
4.96%	1,207	5.63%	1,275	5.96%	1,351	5.26%	1,422	סך הכל*

מקור: נתוני אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון.

הערות:

- בעלי רישיון משולם בתוקף
- סך בעלי הרישיון אינו סכום מספר בעלי הרישיונות בכל הענפים, כיוון שישנם בעלי רישיון המורשים לעסוק ביותר מענף אחד.

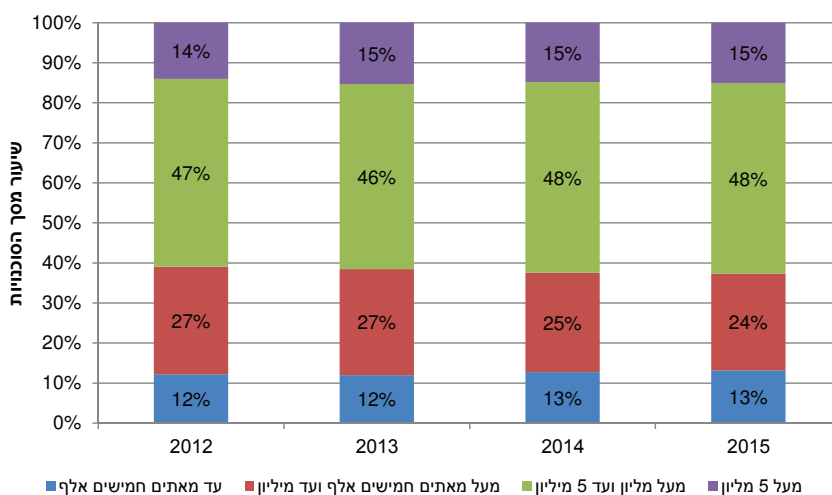
דוח שנתי 2015

משרד האוצר ♦ אגף שוק ההון ביטוח וחסכון | סוכנים ויועצים

3. היקף העמלות של סוכני ביטוח - יחידים ותאגידים

תרשים ה- 2

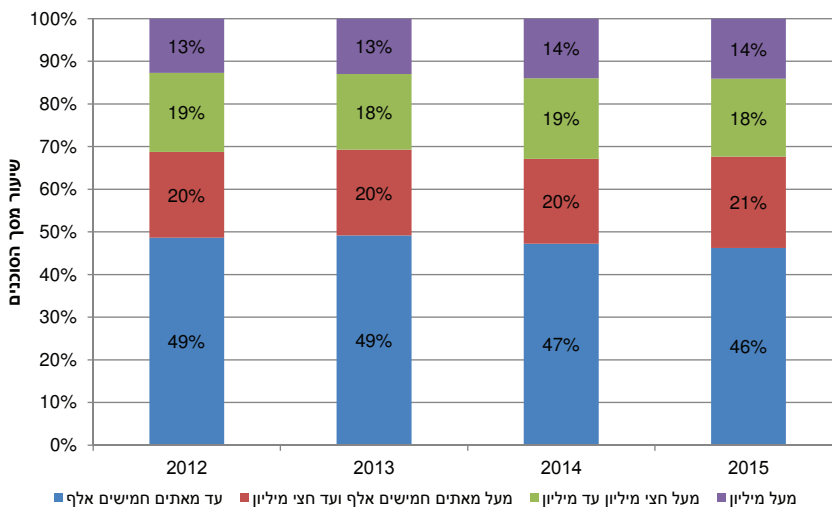
התפלגות סוכנויות לפי סך עמלות¹ בענפים פנסיוני וכללי, 2012-2015

מקור: עיבודי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לדיווחי חברות הביטוח.

תרשים ה- 3

התפלגות סוכני ביטוח לפי סך העמלות² בענפים פנסיוני וכללי, 2012-2015

מקור: עיבודי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לדיווחי חברות הביטוח.

¹ ללא סוכנויות אשר דווח בגינם תשלום עמלות נמוך מ- 2000 ש"ח בחודש בממוצע.
² ללא סוכנים אשר דווח בגינם תשלום עמלות נמוך מ- 2000 ש"ח בחודש בממוצע.

דוח שנתי 2015

משרד האוצר ♦ אגף שוק ההון ביטוח וחסכון | סוכנים ויועצים

4. עמלות סוכנים וסוכנויות ביטוח

לוח ה-3

עמלות ששולמו לבעלי רישיון בחלוקה לענפים 2013-2015 (באלפי ש"ח)

2013	2014	2015	
2,227,176	2,258,284	2,425,897	עמלות ביטוח חיים (כולל ריסקים ללא חסכון וכולל פוליסות חסכון)
2,324,768	2,385,933	2,408,580	עמלות ביטוח כללי
1,397,825	1,608,885	1,793,088	עמלות ביטוח בריאות
892,324	1,073,637	1,162,906	גמל ופנסיה
6,842,093	7,326,739	7,790,471	סה"כ

מקור: עיבודי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לדוחות השנתיים של חברות הביטוח.

לוח ה-4

עמלות שחברות הביטוח³ שילמו בביטוח כללי⁴ כשיעור מהפרמיות, 2014-2015 (באחוזים)

חברה	שיעור העמלות מהפרמיה לשנת 2015	שיעור העמלות מהפרמיה לשנת 2014	שיעור השינוי בין 2014-2015	נתח מסך העמלות 2015
הראל ביטוח	17.56%	17.08%	5.98%	22.95%
הפניקס	19.85%	19.18%	9.19%	18.70%
קבוצת מנורה	17.51%	17.76%	2.22%	16.42%
קבוצת כלל	15.13%	16.23%	-22.84%	11.41%
מגדל	18.68%	17.98%	11.71%	12.75%
איילון	14.88%	14.35%	23.74%	7.67%
הכשרה	13.22%	12.99%	7.63%	3.77%
שירביט	10.92%	10.35%	2.03%	1.44%
ש. שלמה	13.42%	12.60%	44.97%	1.89%
ביטוח חקלאי	10.09%	9.39%	10.10%	1.31%
AIG	4.67%	4.60%	9.26%	1.11%
דקלה	4.28%	4.32%	3.99%	0.48%
סה"כ ביטוח	14.82%	14.73%	3.95%	100%

מקור: עיבודי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לדוחות השנתיים של חברות הביטוח.

³ קבוצת כלל כוללת את כלל אשראי, כלל בריאות וכלל ביטוח. קבוצת מנורה כוללת את מנורה ושומרה.
⁴ תבלה זו כוללת עמלות גם בענף בריאות.

דוח שנתי 2015

משרד האוצר ♦ אגף שוק ההון ביטוח וחסכון | סוכנים ויועצים

לוח ה-5

עמלות שחברות הביטוח שילמו בביטוח חיים⁵ כשיעור מהפרמיות, 2014-2015 (באלפי ש"ח)

חברה	שיעור העמלות מהפרמיה לשנת 2015	שיעור העמלות מהפרמיה לשנת 2014	שיעור השינוי בין 2014-2015	נתח מסך העמלות 2015
קבוצת כלל	11.80%	11.07%	18.39%	25.46%
מגדל	7.45%	7.73%	2.27%	20.81%
הראל ביטוח	12.87%	13.18%	8.18%	21.27%
הפניקס	8.36%	9.23%	7.82%	14.67%
קבוצת מנורה	12.40%	12.33%	11.42%	10.57%
הכשרה	19.71%	18.09%	16.16%	3.97%
איילון	16.68%	13.79%	26.66%	3.14%
דקלה	0.18%	0.22%	-10.57%	0.07%
AIG	1.13%	1.19%	-2.02%	0.04%
סה"כ ביטוח	9.97%	10.00%	10.35%	100.00%

מקור: עיבודי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לדוחות השנתיים של חברות הביטוח.

לוח ה-6

מספר הסוכנים וסוכנויות הביטוח שחברות הביטוח שילמו להם עמלות בענף ביטוח כללי, 2015

חברה	מס' סוכנויות	שיעור מסך סוכנויות	מס' סוכנים	שיעור מסך סוכנים
הראל	664	67.7%	1,869	57.5%
קבוצת מנורה	640	65.2%	2,047	63.0%
הפניקס	652	66.5%	1,808	55.7%
קבוצת כלל	541	55.1%	1,278	39.3%
מגדל	546	55.7%	1,582	48.7%
הכשרה	426	43.4%	1,412	43.5%
איילון	427	43.5%	1,079	33.2%
ש. שלמה	232	23.6%	502	15.5%
AIG	130	13.3%	46	1.4%
שירביט	130	13.3%	474	14.6%
אליהו	38	3.9%	106	3.3%

מקור: עיבודי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לדוחות השנתיים של חברות הביטוח.

• השיעור הוא מסך הסוכנים והסוכנויות שעבדו עם חברות הביטוח. ייתכן שסוכנות ביטוח עבדה עם יותר מחברה אחת.

⁵ טבלה זו כוללת עמלות גם בענף בריאות.

דוח שנתי 2015

משרד האוצר ♦ אגף שוק ההון ביטוח וחסכון | סוכנים ויועצים

לוח ה-7

מספר הסוכנים וסוכנויות הביטוח שחברות הביטוח שילמו להם עמלות בענף ביטוח חיים, 2015

חברה	מס' סוכנויות	שיעור מסך סוכנויות	מס' סוכנים	שיעור מסך סוכנים
הראל	954	78.3%	3,683	64.9%
הפניקס	910	74.7%	3,336	58.8%
מגדל	851	69.8%	3,245	57.2%
קבוצת כלל	849	69.6%	2,783	49.0%
מנורה	705	57.8%	2,830	49.9%
הכשרה	397	32.6%	1,124	19.8%
איילון	390	32.0%	974	17.2%
AIG	7	0.6%	1	0.0%

מקור: עיבודי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לדיווחי חברות הביטוח.

- השיעור הוא מסך הסוכנים והסוכנויות שעבדו עם חברות הביטוח. ייתכן שסוכנות ביטוח עבדה עם יותר מחברה אחת.

לוח ה-8

מספר הסוכנים וסוכנויות הביטוח שחברות מנהלות שילמו להם עמלות בענף הפנסיה, 2015

חברה	מס' סוכנויות	שיעור מסך סוכנויות	מס' סוכנים	שיעור מסך סוכנים
מיטב דש	278	34.8%	630	29.5%
אלשטולר שחם	357	44.7%	900	42.2%
אקסלנס נשואה	204	25.6%	349	16.4%
פסגות	304	38.1%	608	28.5%
ילין לפידות	123	15.4%	128	6.0%
אינפינטי	54	6.8%	88	4.1%
אנליסט	63	7.9%	50	2.3%
הלמן אלדובי	41	5.1%	32	1.5%
אי.בי. איי	102	12.8%	163	7.6%

מקור: עיבודי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לדיווחי חברות מנהלות על העמלות ששילמו.

- השיעור הוא מתוך סך הסוכנים והסוכנויות שעבדו עם חברות מנהלות, ולא מכלל השוק.

דוח שנתי 2015

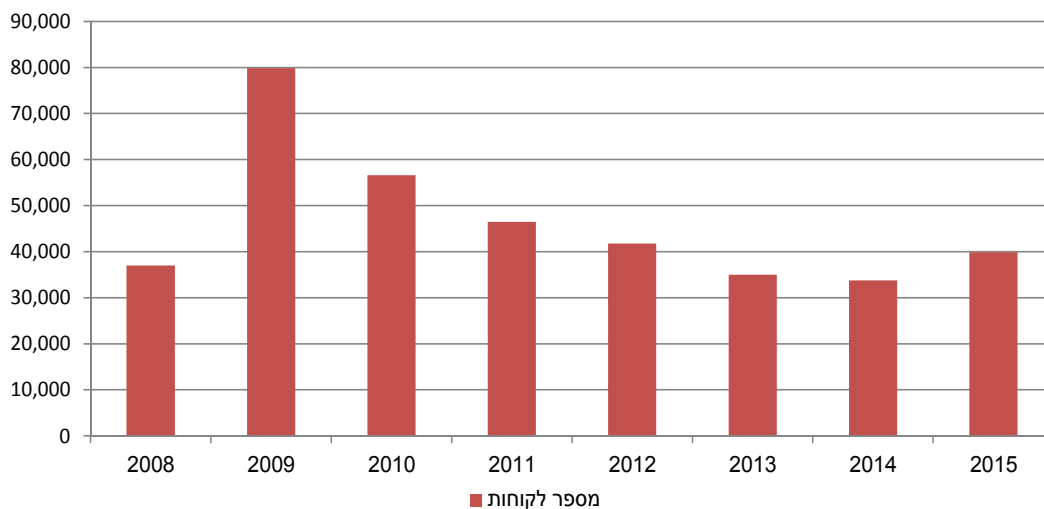
משרד האוצר ♦ אגף שוק ההון ביטוח וחסכון | סוכנים ויועצים

5. ייעוץ פנסיוני בתאגידים בנקאיים

ב-2015, פעלו התאגידים הבנקאיים בעלי רישיון לייעוץ פנסיוני באמצעות 386 יועצים פנסיוניים ב- 551 סניפים ברחבי הארץ, שהם כ- 56% מסך הסניפים הפעילים בבנקים אלו⁶. ב-2015 ייעצו הבנקים ל- 39,850 לקוחות חדשים וכן ייעצו לכלל לקוחותיהם לגבי נכסים בהיקף כולל של 20.3 מיליארד ש"ח. מתחילת הפעלת הייעוץ הפנסיוני במערכת הבנקאית ועד סוף 2015, ייעצו התאגידים הבנקאיים ל- 339,670 לקוחות, בקשר לנכסים בסכום כולל של - 104.7 מיליארד ש"ח (נכון לסוף 2015).

תרשים ה-4

מספר לקוחות חדשים שקיבלו ייעוץ פנסיוני בתאגידים בנקאיים בעלי רישיון יועץ פנסיוני תאגיד, 2015-2008

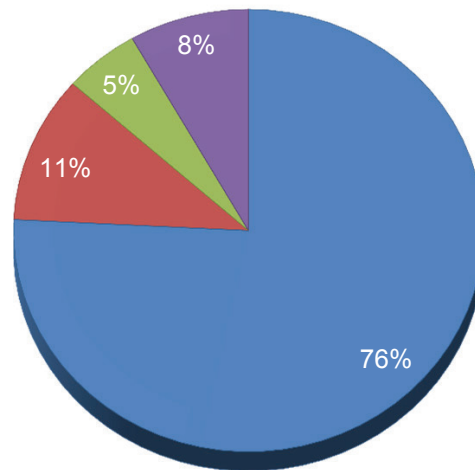
מקור: עיבודי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לדיווחי התאגידים הבנקאיים.

⁶ נכון לרבעון האחרון של 2015.

דוח שנתי 2015

משרד האוצר ♦ אגף שוק ההון ביטוח וחסכון | סוכנים ויועצים

תרשים ה-5
התפלגות נכסים מיועצים של לקוחות תאגידיים בנקאיים בעלי רישיון יועץ פנסיוני תאגידי,
לפי מסלול השקעה, דצמבר 2015

■ כללי ■ סולידי ■ אגרות חוב ■ סיכון גבוה

מקור: עיבודי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לדיווחי התאגידיים הבנקאיים.

מסלולים בסיכון גבוה הינם מסלולי השקעה במניות, במט"ח, השקעות בחו"ל והשקעות לטווח ארוך. מסלולים סולידיים הינם מסלולי השקעה שקליים, צמודי מדד, מוגבלים בהשקעה במניות עד 10%, או כאלה המתמחים בהשקעה באגרות חוב ממשלתיות או בהשקעות לטווח הקצר.

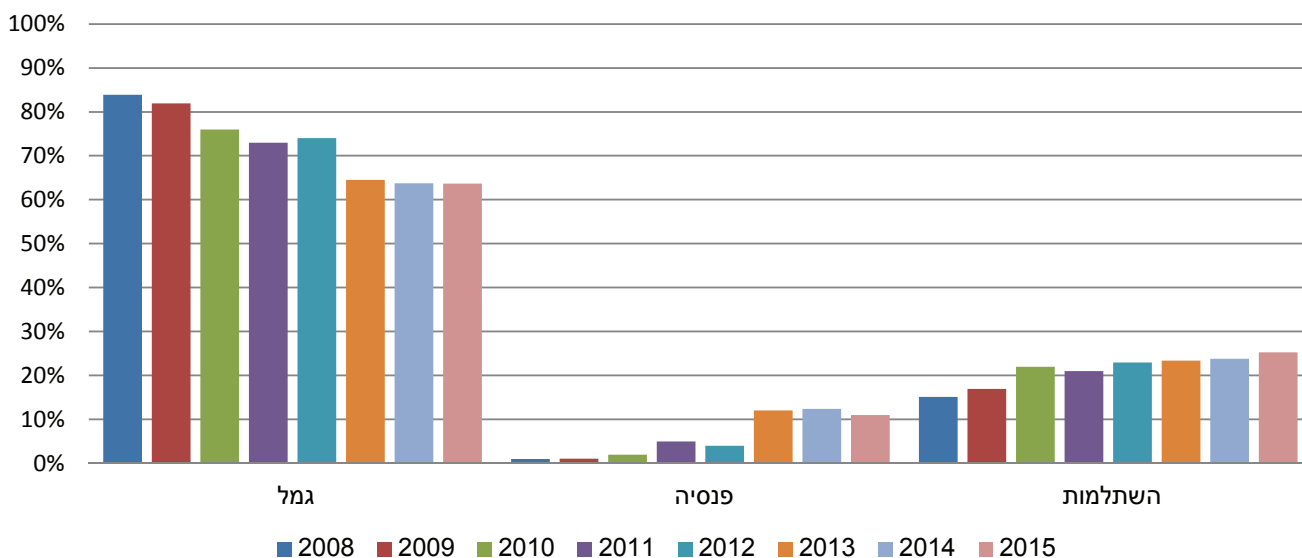
מסלול השקעה כללי מהווה כ- 76% מהנכסים המיועצים, והוא דומה לשיעורו בקרב כלל אוכלוסיית החוסכים במוצרי הגמל והפנסיה.

דוח שנתי 2015

משרד האוצר ♦ אגף שוק ההון ביטוח וחסכון | סוכנים ויועצים

תרשים ה-6

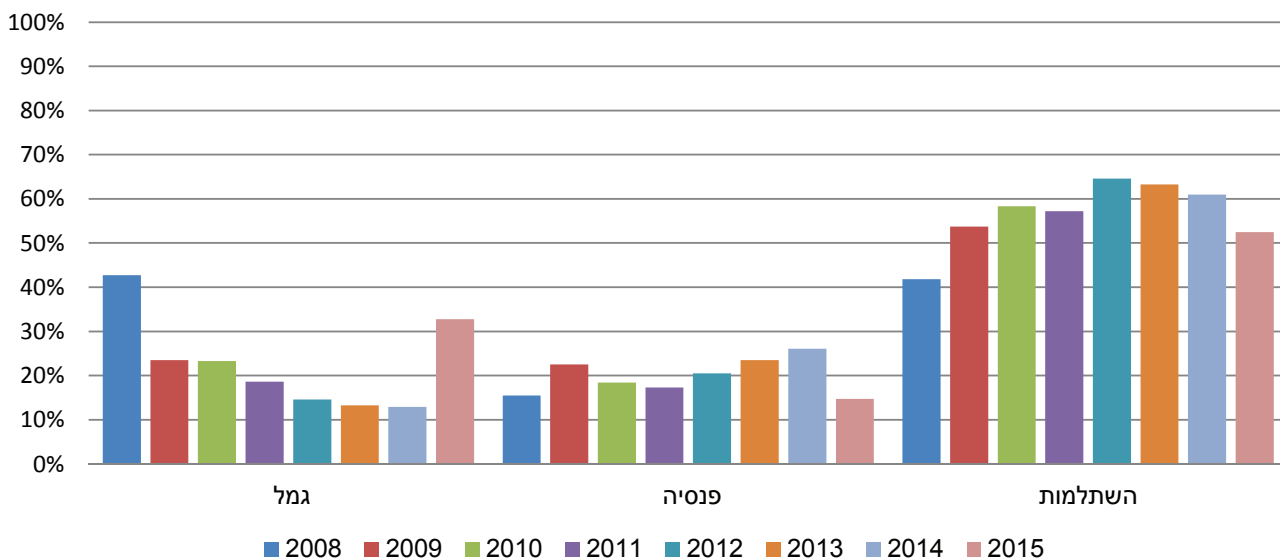
התפלגות נכסים מיועצים של לקוחות תאגידים בנקאיים בעלי רישיון יועץ פנסיוני תאגיד, לפי מוצרים, 2015-2008

מקור: עיבודי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לדיווחי התאגידים הבנקאיים.

תרשים ה-7

התפלגות מוצרים פנסיוניים חדשים בקרב לקוחות מיועצים של תאגידים בנקאיים בעלי רישיון יועץ פנסיוני תאגיד, 2015-2008⁷

מקור: עיבודי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון לדיווחי התאגידים הבנקאיים.

⁷ הנתונים בתרשים זה חושבו על פי הנתונים המצטברים של כל שנה קלנדרית. בדוחות הממונה עד שנת 2011, הנתונים הוצגו על פי הרבעון האחרון בכל אחת מהשנים.

דוח שנתי 2015

משרד האוצר ♦ אגף שוק ההון ביטוח וחסכון | סוכנים ויועצים

6. בחינות רישוי של סוכנים ויועצים

תהליך הרישוי של בעלי רישיון כולל עמידה בבחינות שונות, בהתאם לענפי הרישיון המבוקש, והתמחות של חצי שנה אצל בעל רישיון מוסמך המורשה לאמן מבקשי רישיון. הבחינות נערכות על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון ועל ידי הרשות לניירות ערך.

לוח ה-9: חובותיו של מבקש רישיון

סוג רישיון	ענף	בחינות יסודות	התמחות	בחינות גמר
סוכן ביטוח	כללי	יסודות הביטוח;	6 חודשים	ביטוח רכוש;
	ימי	יסודות ייעוץ השקעות;		ביטוח תאונות
	פנסיוני	כלכלה, חשבונאות, סטטיסטיקה ומימון (רשות ני"ע)		ביטוח ימי;
סוכן שיווק פנסיוני		ביטוח פנסיוני;		
יועץ פנסיוני			מקצועית א' (רשות ני"ע)	

מקור: אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון.

לוח ה-10: מספר הנבחים ושיעור ההצלחה בבחינות רישוי, לפי ענפים, 2015-2012

נושא הבחינה	2015		2014		2013		2012	
	מספר נבחים	הצלחה אחוזי	מספר נבחים	הצלחה אחוזי	מספר נבחים	הצלחה אחוזי	מספר נבחים	הצלחה אחוזי
יסודות הביטוח	1,847	61%	1,640	55%	1,684	46%	1,917	41%
פנסיוני	1,277	50%	1,199	39%	1,084	53%	1,070	51%
רכוש - כללי	347	62%	423	53%	370	37%	313	56%
תאונות - כללי	374	66%	265	63%	334	54%	268	69%
ימי	31	48%	29	10%	49	63%	12	58%
סה"כ	3,876		3,556		3,521		3,580	

מקור: אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון.